

IZBA DOMÓW MAKLESKICH
Q&A DOTYCZĄCE REJESTRU AKCJONARIUSZY

1.	<p>Pytanie:</p> <p>W jaki sposób spółka akcyjna ma dokonać wyboru podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy, jeżeli do czasu utraty mocy dowodowej dokumentów akcji wobec spółki (art. 15 Ustawy zmieniającej¹), tj. do 1 marca 2026 r. nie została podjęta uchwała walnego zgromadzenia o wyborze takiego podmiotu?</p>
	<p>Odpowiedź:</p> <p>Utrata mocy dowodowej dokumentu akcji, w zakresie wykazywania przez akcjonariusza wobec spółki, że przysługują mu prawa udziałowe, która następuje z dniem 1 marca 2026 r., nie oznacza wprost, że gasną prawa podmiotowe wynikające z akcji. Natomiast ani wobec spółki, ani wobec podmiotu uprawnionego do prowadzenia rejestru akcjonariuszy, ani wobec żadnego uczestnika obrotu gospodarczego, taki akcjonariusz nie będzie w stanie wykazać swoich uprawnień za pomocą dokumentu akcji.</p> <p>Od momentu utraty mocy dowodowej dokumentu z akcji, co nastąpi 1 marca 2026 r., akcjonariusz nie może skutecznie wymusić dopuszczenia go do udziału w walnym zgromadzeniu na podstawie dokumentu akcji.</p> <p>Jedyną możliwą drogą do wykazania praw akcyjnych będzie uzyskanie wyroku ustalającego prawo do akcji wytoczone przez akcjonariusza. Skuteczność (zasadność) tego powództwa będzie zależała od zapatrywania sądów na wykładnię art. 15 ust. 2 Ustawy zmieniającej, tj. czy skutkiem tego przepisu jest wygaśnięcie prawa podmiotowego wynikającego z akcji, które nie zostały wpisane do rejestru, czy też jedynie wygaśnięcie możliwości powoływania się na dokumenty akcji, celem wykazania wobec spółki lub podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy prawa podmiotowego wynikającego z akcji.</p>
2.	<p>Pytanie:</p>

¹ Ustawa z 30.8.2019 r., Dz. U. z 2019 r., poz. 1798)

	Czy po 1 marca 2021 r. można rozporządzić akcjami nieujawnionymi w rejestrze akcjonariuszy?
	Odpowiedź:
	<p>W rejestrze akcjonariuszy ujawnieniu podlega uprawniony z akcji według stanu na 1 marca 2021 r. Skutek rozporządzający zdarzeń prawnych, w wyniku których miało dojść do przeniesienia lub obciążenia akcji mających miejsce po 1 marca 2021 r. jest uzależniony od konstytutywnego wpisu w rejestrze akcjonariuszy, chyba że zachodzi wyjątek od konstytutywności wpisu rozporządzenia akcjami przewidziany w art. 328(9) § 2 k.s.h. Oznacza to, że zdarzenia prawne, w tym czynności prawne mające powodować skutki rozporządzające w odniesieniu do akcji uzależnione od konstytutywnego wpisu w rejestrze akcjonariuszy mające miejsce 1 marca 2021 r. i później, nie wywrą tych skutków, dopóki nie zostanie ujawniony nieprzerwany szereg rozporządzeń prowadzących do tego, które jest przedmiotem zainteresowania wnioskodawcy o wpis.</p> <p>Nie można przy tym wpisać do rejestru jedynie ostatniego z szeregu nabywców, którzy zawarli umowy zobowiązująco-rozporządzające w okresie od założenia rejestru akcjonariuszy do ujawnienia w nim uprawnionego według stanu na dzień 1 marca 2021 r., ani w okresie pomiędzy ostatnim ujawnionym w rejestrze akcjonariuszy rozporządzeniem a rozporządzeniem będącym przedmiotem wniosku o wpis. Po 1 marca 2021 r. możliwe jest ujawnienie w rejestrze akcjonariuszy jako uprawnionego podmiotu innego niż uprawniony z akcji na 1 marca 2021 r., gdy zostanie wykazane, że nabycie nastąpiło w wyniku jednego ze zdarzeń wskazanych w art. 328(9) § 2 k.s.h. W takim przypadku niezbędne jest wykazanie nieprzerwanego szeregu zdarzeń określonych w art. 328(9) § 2 k.s.h. prowadzących do rozporządzenia akcjami niezależnie od wpisów konstytutywnych od uprawnionego według stanu na dzień 1 marca 2021 r. do nabycia przez wnioskodawcę żądającego ujawnienia go w rejestrze akcjonariuszy.</p>
3.	Pytanie:
	Czy umowa o prowadzenie rejestru akcjonariuszy jest umową na rzecz osoby trzeciej?
	Odpowiedź:
	Umowa o prowadzenie rejestru akcjonariuszy jest zawierana pomiędzy spółką a podmiotem prowadzącym rejestr akcjonariuszy. Ze względu na art. 328(4) § 1 k.s.h. zawarcie umowy o prowadzenie rejestru wiąże się z obowiązkami podmiotu prowadzącego rejestr wobec osób trzecich względem stron umowy spółki. Nie wynika to z zastrzeżenia umownego, jak ma to miejsce w przypadku opisanym w art. 393 k.c., lecz z przepisu ustawy. Wydaje się jednak, że

	<p>w zakresie nieuregulowanym możliwe jest stosowanie art. 393 k.c. w relacji pomiędzy spółką, podmiotem prowadzącym rejestr akcjonariuszy i podmiotem trzecim uprawnionym do żądania wpisu.</p> <p>W przepisach ustawy nie ma podstaw umożliwiających nakładanie w umowie o prowadzenie rejestru akcjonariuszy obowiązków na osoby trzecie względem stron tej umowy. W aktualnym stanie prawnym, za czynności dokonywane na wniosek innych podmiotów niż spółka, podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy może żądać opłaty jedynie od spółki, z którą zawarł umowę o prowadzenie rejestru akcjonariuszy.</p>
4.	<p>Pytanie:</p> <p>Jaki rodzaj odpowiedzialności ponosi podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy względem akcjonariuszy (<i>ex delicto</i> czy <i>ex contractu</i>)?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy jest stroną umowy zawartej ze spółką, dla której rejestr jest prowadzony, lecz umowa ta z mocy ustawy (art. 328(4) § 1 k.s.h.) rodzi obowiązki również wobec osób trzecich, o ile mają one prawo żądać dokonania wpisu w rejestrze akcjonariuszy. Uprzednie istnienie obowiązku podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy względem podmiotu uprawnionego do żądania wpisu powoduje, że jego niewykonanie rodzi odpowiedzialność <i>ex contractu</i> zgodnie z art. 471 k.c. i n., dla powstania której nie ma znaczenia źródło istniejącego zobowiązania.</p> <p>Zarówno względem spółki, jak i podmiotów uprawnionych do żądania wpisu w rejestrze akcjonariuszy, podmiot prowadzący rejestr ponosi odpowiedzialność <i>ex contractu</i>.</p> <p>Jeżeli podmiot prowadzący rejestr narusza nie tylko obowiązki umowne, lecz również obowiązki spoczywające na nim, niezależnie od umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, może ponosić również odpowiedzialność <i>ex delicto</i>. Zbieg reżimów odpowiedzialności w polskim systemie prawnym został ukształtowany jako kumulatywny (art. 443 k.c.). Gdy podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy ponosi odpowiedzialność <i>ex delicto</i>, może ją ponosić nie tylko jako bezpośredni sprawca szkody, lecz również jako pomocnik, o ile spełnione są przesłanki wymagane określone w art. 422 k.c.</p>
5.	<p>Pytanie:</p>

	<p>Czy umowne ograniczenia odpowiedzialności podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy za szkody w majątku akcjonariuszy spowodowane nieumyślnie (np. szkody rzeczywiste lub kwoty rocznego wynagrodzenia za prowadzenie rejestru) ujęte w umowie między spółką a prowadzącym rejestr, będą skuteczne wobec akcjonariuszy?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>
	<p>Z uwagi na całokształt regulacji dotyczącej rejestru akcjonariuszy, niejasna jest możliwość złagodzenia w umowie o prowadzenie rejestru akcjonariuszy zasad odpowiedzialności podmiotu prowadzącego rejestr względem innych podmiotów niż spółka będąca stroną umowy, podobnie jak możliwość ograniczenia tej odpowiedzialności, na przykład tylko do szkód wyrządzonych umyślnie, czy w wyniku rażącego niedbalstwa. Wątpliwości te wynikają z właściwości zobowiązania wynikającego z umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy rekonstruowanego w szczególności na podstawie art. 328(1) § 4 k.s.h.</p> <p>Nie ma przeszkód, aby umowa o prowadzenie rejestru zawierała zastrzeżenia dotyczące rodzaju szkód, za które ponosi odpowiedzialność podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy, czy też zakresu jego odpowiedzialności. Nie można wykluczyć zastrzeżenia w umowach o prowadzenie rejestru akcjonariuszy kar umownych za niewykonanie lub nienależyte wykonywanie zobowiązań niepieniężnych, skutkujących co do zasady ograniczeniem odpowiedzialności do kwoty kary umownej (art. 484 § 1 k.c.).</p> <p>Ponieważ źródłem obowiązków wobec podmiotów trzecich uprawnionych do żądania wpisu jest umowa o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, nie można wykluczyć dopuszczalności podnoszenia wobec tych podmiotów zarzutów wynikających z umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy (art. 393 § 3 k.c.). Ze względu na wątpliwości dotyczące skuteczności takich ograniczeń odpowiedzialności, zwłaszcza w obrocie akcjami z udziałem konsumentów, należy zadbać o to, aby była przynajmniej możliwość zapoznania się z nimi w chwili żądania wpisu. Jeśli wykształci się zwyczaj stosowania wzorców umownych w tym zakresie, to możliwe będzie zamieszczanie takich ograniczeń we wzorcach udostępnianych w Internecie przez podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy z adnotacją, że kształtuje on prawa i obowiązki stron umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy oraz wszelkich innych podmiotów domagających się dokonania czynności na podstawie tej umowy.</p>
6.	<p>Pytanie:</p>
	<p>Jakie dokumenty stanowią podstawy żądania wpisu w rejestrze akcjonariuszy?</p>

	<p>Odpowiedź:</p> <p>Podstawą żądania wpisu mogą być dokumenty, z których jednoznacznie wynika powstanie skutków prawnych podlegających ujawnieniu w rejestrze akcjonariuszy albo że do powstania tych skutków prawnych niezbędny pozostaje jedynie wpis do rejestru akcjonariuszy. Jeżeli z dokumentów przedłożonych jako podstawa żądania wpisu wynika, że skutki podlegające ujawnieniu są uzależnione od warunku, do wniosku powinny być załączone dowody na fakt ziszczenia się warunku albo zmiany czynności prawnej z warunkowej na bezwarunkową.</p> <p>Jeśli w umowie stanowiącej podstawę żądania wpisu są odesłania do innych dokumentów, które mogą mieć wpływ na powstanie skutku podlegającego ujawnieniu w rejestrze akcjonariuszy, te dokumenty również powinny być dołączone do wniosku o wpis. W przypadku, gdy jako podstawa wpisu jest przedkładany wyciąg z umowy, pominięte fragmenty nie mogą dotyczyć istotnych przedmiotowo postanowień umowy oraz danych niezbędnych do przeprowadzenia analizy AML.</p>
7.	<p>Pytanie:</p> <p>Jak należy interpretować art. 328(4) § 4 zd. 2 k.s.h., zgodnie z którym podstawę dokonania wpisu stanowi także oświadczenie akcjonariusza o zobowiązaniu do przeniesienia akcji albo obciążenia akcji ograniczonym prawem rzeczowym?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Art. 328(4) § 4 zd. 2 k.s.h. jest pochodną dwóch założeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) że zawarcie umowy sprzedaży akcji jest czynnością o charakterze zobowiązująco-rozporządzającym, na którą składa się oświadczenie woli sprzedawcy i kupującego; 2) że nabycie akcji zgłasza do rejestru kupujący i dlatego, pochodzące od niego żądanie wpisu zastępuje drugie oświadczenie woli składające się na umowę sprzedaży akcji. <p>Przepis art. 328(4) § 4 zd. 2 k.s.h. nie uzależnia swojego zastosowania od tego, kto żąda wpisu w rejestrze akcjonariuszy. Wydaje się jednak, że gdy wpisu żąda jedynie zbywca na podstawie swojego oświadczenia o zobowiązaniu się do przeniesienia albo obciążenia akcji, żądanie wpisu napotyka na przeszkodę wymagającą</p>

	usunięcia (art. 328(4) § 1 k.s.h.), ze względu na brak dowodu zawarcia umowy stanowiącej podstawę wpisu rozporządzenia, tj. brak jest oświadczenia woli nabywcy o nabyciu akcji.
8.	Pytanie:
	Jakie działania powinien podjąć dom maklerski w celu ograniczenia odpowiedzialności i minimalizacji ryzyka prawnego, w sytuacji gdy weryfikacja przedstawionych dokumentów wykracza poza jego kompetencje i powinna być dokonana przez sąd lub inny uprawniony do tego organ władzy publicznej?
	Odpowiedź:
	<p>Jeżeli podczas weryfikacji formalnej wniosku prowadzący rejestr poweźmie uzasadnione wątpliwości co do zgodności z prawem lub prawdziwości załączonych do niego dokumentów, w tym podpisów osób rozporządzających akcjami w jakimkolwiek zakresie, wówczas zbada te dokumenty odpowiednio pod względem ich zgodności z prawem lub prawdziwości, a w razie potrzeby wezwie wnioskodawcę do podania informacji lub przedłożenia dokumentów o treści lub formie niezbędnej do usunięcia tych wątpliwości. Jeżeli działania, o których mowa powyżej, nie usuną uzasadnionych wątpliwości albo ich usunięcie nie jest możliwe w terminie 7 dni od otrzymania wniosku, prowadzący rejestr zażąda od wnioskodawcy usunięcia przeszkody w dokonaniu wpisu, wskazując ją oraz wstrzymując dokonanie wpisu do czasu jej usunięcia.</p> <p>Przeszkodą w dokonaniu wpisu, oprócz braku potwierdzenia doręczenia zawiadomienia (art. 328(4) § 3 k.s.h.), uzasadnionych wątpliwości odnośnie do zgodności z prawem lub prawdziwości dokumentów załączonych do wniosku o wpis, mogą być również wątpliwości dotyczące tożsamości osób podpisanych na dokumentach mających stanowić podstawę wpisu, które mogą powstać w szczególności, gdy własnoręczność podpisów tych osób nie została poświadczona przez notariusza ani nie została złożona w obecności pracownika prowadzącego rejestr, a także wątpliwości co do prawdziwości albo zakresu zgody na dokonanie wpisu bez zawiadomienia.</p>
9.	Pytanie:
	Czy powstanie uzasadnionych wątpliwości wymagających pogłębionej analizy prawnej dokumentów, może uzasadniać wydłużenie tygodniowego terminu na dokonanie wpisu do rejestru akcjonariuszy?
	Odpowiedź:

	<p>Jeżeli podczas weryfikacji formalnej wniosku prowadzący rejestr poweźmie uzasadnione wątpliwości co do zgodności z prawem lub prawdziwości załączonych do niego dokumentów, w tym podpisów osób rozporządzających akcjami w jakimkolwiek zakresie, wówczas zbada te dokumenty odpowiednio pod względem ich zgodności z prawem lub prawdziwości, a w razie potrzeby wezwie wnioskodawcę do podania informacji lub przedłożenia dokumentów o treści lub formie niezbędnej do usunięcia tych wątpliwości. Jeżeli działania te nie usuną uzasadnionych wątpliwości albo ich usunięcie nie jest możliwe w terminie 7 dni od otrzymania wniosku, prowadzący rejestr zażąda od wnioskodawcy usunięcia przeszkody w dokonaniu wpisu, wskazując ją i wstrzymując dokonanie wpisu do dnia jej usunięcia.</p>
10.	<p>Pytanie:</p> <p>Jak kształtuje się procedura zawiadomienia osoby o treści zamierzonego wpisu, którym jej uprawnienia mają być wykreślone, zmienione lub obciążone przez wpis?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Gdy adres poczty elektronicznej nie został wskazany jako adres do doręczeń, zawiadomienie dokonywane jest na pocztowy adres do doręczeń zawarty w rejestrze. Zawiadomienie należy wysłać na adres do doręczeń, jeżeli jest inny niż adres siedziby albo miejsca zamieszkania, a gdy adres do doręczeń nie został wskazany, doręczenie następuje na adres zamieszkania albo siedziby wskazany w rejestrze. W każdym przypadku, powiadomienie o treści zamierzonego wpisu jest dokonane w terminie, gdy zostało doręczone osobie zainteresowanej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią (art. 61 k.c. w związku z art. 65(1) k.c.).</p>
11.	<p>Pytanie:</p> <p>Jak powinna wyglądać obsługa pytań akcjonariuszy wpływających środkiem dowolnie przez nich wybranym (np. za pośrednictwem maila służbowego pracowników podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy)?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>K.s.h. nie określa sposobu komunikacji pomiędzy prowadzącym rejestr akcjonariuszy a podmiotami uprawnionymi do udostępnienia danych. Ze względu na ograniczoną jawność danych w rejestrze, wynikającą z art. 328(5) k.s.h. oraz obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa i integralności danych wynikający z art. 328(1) § 4 k.s.h., prowadzący rejestr</p>

	może odpowiadać tylko na takie wnioski, które pozwalają na weryfikację, czy pochodzą one od podmiotu uprawnionego do uzyskania dostępu do określonych danych.
12.	<p>Pytanie:</p> <p>Jakie ograniczenia dotyczące rozporządzania akcjami powinny być uwzględniane w praktyce przez osoby zajmujące się prowadzeniem rejestrów akcjonariuszy?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Prowadzący rejestr jest zobowiązany do uwzględniania przy dokonywaniu wpisów do rejestru akcjonariuszy znanych mu ograniczeń co do rozporządzania akcją wynikających w szczególności ze statutu danej spółki, orzeczeń sądów powszechnych lub arbitrażowych albo organów egzekucyjnych, które zostały mu doręczone oraz innych znanych mu ograniczeń wynikających z przepisów prawa, których zastosowanie w odniesieniu do akcji danej spółki prowadzący rejestr stwierdził w świetle znajdujących się w jego posiadaniu dokumentów. Prowadzący rejestr uwzględnia ograniczenia co do rozporządzeń akcjami również w zakresie, w jakim wynikają one z umowy o ustanowienie blokady akcji od dnia jej doręczenia prowadzącemu rejestr przez którąkolwiek z jej stron i włączenia jej do dokumentów stanowiących podstawę wpisu do rejestru prowadzone dla danej spółki. Prowadzący rejestr nie ma natomiast obowiązku aktywnego ustalania, czy rozporządzenie akcjami danej spółki podlega ograniczeniom innym, niż te wpisane do rejestru albo wynikające ze statutu bądź o istnieniu których został powiadomiony.</p> <p>Prowadzący rejestr nie ponosi odpowiedzialności za nieuwzględnienie ograniczenia w rozporządzaniu akcją, które nie było mu znane i nie mogło być przez niego stwierdzone przy zachowaniu należytej staranności. Zachowanie należytej staranności prowadzącego rejestr akcjonariuszy nie wymaga zwracania się do spółki w sprawie istnienia potencjalnych ograniczeń, gdy w świetle posiadanych przez prowadzącego rejestr akcjonariuszy dokumentów nie ma podstaw do przyjęcia, że jakiegokolwiek ograniczenia w rozporządzaniu akcjami mogą mieć zastosowanie.</p>
13.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy w rejestrze akcjonariuszy można dokonać wpisu zastawu na akcjach, wobec których zostało uprzednio wystawione świadectwo rejestrowe, czy też wymaga to zwrotu wcześniej wystawionego świadectwa rejestrowego, które jeszcze nie utraciło swej ważności? Czy wydanie świadectwa w formie elektronicznej wpływa na zmianę procedury?</p>

Odpowiedź:

Świadcstwo rejestrowe jest dokumentem celowym. Zgodnie z art. 328(6) § 5 pkt 9 k.s.h. jednym z jego obligatoryjnych elementów jest wskazanie celu jego wystawienia. Ustawodawca wprost nie wskazał osiągnięcia celu, w którym świadcstwo zostało wystawione, jako przyczyny utraty jego ważności. Dlatego do czasu utraty jego ważności, z przyczyn wskazanych w art. 328(7) § 1 lub art. 328(8) k.s.h., niedopuszczalne jest rozporządzanie akcjami, których to świadcstwo dotyczy. Z tego powodu, ustanowienie kolejnego zastawu na akcjach objętych świadcstwem rejestrowym jest możliwe dopiero po utracie jego ważności, nawet wtedy, gdy wcześniej doszło do ustanowienia zastawu, którego ustanowienie przyświecało wystawieniu świadcstwa rejestrowego.

Utrata ważności świadcstwa rejestrowego następuje w szczególności w przypadku, gdy zostanie ono zwrócone. Nie ma wątpliwości, że świadcstwo rejestrowe sporządzone w zwykłej formie pisemnej jest zwracane poprzez zwrot oryginału dokumentu. Nie wywołuje takiego skutku zwrot jakichkolwiek poświadczonych, czy uwierzytelnionych kopii świadcstwa rejestrowego. Natomiast w przypadku gdy świadcstwo rejestrowe jest wystawione w formie elektronicznej, czy w formie dokumentowej, wątpliwości natury technicznej budzi możliwość jego zwrotu i określenie momentu, w którym powstaje skutek związany z tym zwrotem w postaci utraty ważności świadcstwa rejestrowego. Istnieją dwa możliwe kierunki wykładni przepisów w tym zakresie.

Bardziej restrykcyjny i bezpieczny kierunek wykładni polega na przyjęciu, że ten tryb zwrotu nie jest możliwy do zastosowania w przypadku, gdy świadcstwo rejestrowe zostało wydane w formie elektronicznej lub dokumentowej i utrata jego ważności nie może nastąpić przed upływem terminu, na jaki zostało ono wystawione. Ta wykładnia jest bezpieczna, chociaż nie jest wolna od wątpliwości, ponieważ przepisy mówiące o przyczynach utraty ważności świadcstwa rejestrowego mają zastosowanie do wszystkich świadcstw rejestrowych bez względu na ich formę (*lege non distinguente...*).

Druga bardziej liberalna wykładnia może polegać na przyjęciu możliwości utraty ważności świadcstwa rejestrowego wystawionego w formie dokumentowej na podstawie oświadczenia o zwrocie świadcstwa rejestrowego złożonego przez podmiot, któremu wystawiono świadcstwo rejestrowe, z załącznikiem w postaci świadcstwa rejestrowego objętego oświadczeniem o zwrocie. W praktyce powinna być przyjmowana wykładnia bardziej restrykcyjna, zgodnie z którą świadcstwo rejestrowe wystawione w formie elektronicznej, czy dokumentowej nie może być zwrócone ze skutkiem w postaci utraty jego ważności.

14.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy powinien wpisać rozporządzenie akcjami, jeżeli w momencie zawierania umowy, w rejestrze akcjonariuszy na akcjach została ustanowiona blokada w związku wystawieniem świadectwa rejestrowego, ale w momencie składania wniosku o dokonanie zmian w rejestrze akcjonariuszy blokada już nie obowiązywała?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Jeśli umowa rozporządzająca akcjami była zawarta pod warunkiem wygaśnięcia zakazu rozporządzania akcjami w związku z wydaniem świadectwa rejestrowego, to wpis powinien być dokonany, jeśli nie ma żadnych innych przeszkód.</p> <p>Bezwarunkowe rozporządzenie akcjami objętymi blokadą wynikającą z wystawienia świadectwa rejestrowego zgodnie z art. 328(7) § 1 k.s.h. w związku z art. 58 § 1 k.c. będzie nieważne, a podmiot prowadzący rejestr powinien odmówić wpisu.</p>
15.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy możliwy jest zwrot świadectwa rejestrowego wystawionego w formie elektronicznej (np. plik w formacie pdf z podpisem kwalifikowanym)?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Nie ma wątpliwości, że świadectwo rejestrowe sporządzone w zwykłej formie pisemnej jest zwracane poprzez zwrot oryginału dokumentu. Nie wywołuje takiego skutku zwrot jakichkolwiek poświadczonych, czy uwierzytelnionych kopii świadectwa rejestrowego. Natomiast, gdy świadectwo rejestrowe jest wystawione w formie elektronicznej, czy w formie dokumentowej, wątpliwości budzi możliwość jego zwrotu i określenie momentu, w którym powstaje skutek związany z tym zwrotem w postaci utraty ważności świadectwa rejestrowego.</p> <p>Istnieją dwa możliwe kierunki wykładni przepisów w tym zakresie. Bardziej restrykcyjny i bezpieczny kierunek wykładni polega na przyjęciu, że ten tryb zwrotu nie jest możliwy do zastosowania w przypadku, gdy świadectwo rejestrowe zostało wydane w formie elektronicznej lub dokumentowej i utrata jego ważności nie może nastąpić przed upływem terminu, na jaki zostało ono wystawione. Ta wykładnia jest bezpieczna, chociaż nie jest wolna od</p>

	<p>wątpliwości, ponieważ przepisy mówiące o przyczynach utraty ważności świadectwa rejestrowego mają zastosowanie do wszystkich świadectw rejestrowych bez względu na ich formę (<i>lege non distinguente...</i>).</p> <p>Druga, bardziej liberalna wykładnia, może polegać na przyjęciu możliwości utraty ważności świadectwa rejestrowego wystawionego w formie dokumentowej na podstawie oświadczenia o zwrocie świadectwa rejestrowego złożonego przez podmiot, któremu wystawiono świadectwo rejestrowe, z załącznikiem w postaci świadectwa rejestrowego objętego oświadczeniem o zwrocie. W praktyce powinna być przyjmowana wykładnia bardziej restrykcyjna, zgodnie z którą świadectwo rejestrowe wystawione w formie elektronicznej, czy dokumentowej nie może być zwrócone ze skutkiem w postaci utraty jego ważności.</p>
16.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy dyspozycja art. 333 § 2 k.s.h. obejmuje żądanie wydania świadectwa rejestrowego (zgodnie z art. 328(6) k.s.h.)?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>W świetle art. 328(7) k.s.h. w zw. art. 333 § 2 k.s.h. istnieje podstawa do różnicowania możliwości uzyskania świadectwa rejestrowego przez współuprawnionych lub ich przedstawiciela w zależności od celu świadectwa.</p> <p>Przedstawiciel współuprawnionych z akcji może otrzymać świadectwo rejestrowe wyłącznie w oznaczonym celu związanym z wykonywaniem wspomnianych praw w spółce (np. na potrzeby udziału i wykonywania prawa głosu na walnym). W pozostałym zakresie, każdy ze współuprawnionych może żądać wydania świadectwa, ze skutkiem w odniesieniu wyłącznie do jego udziału (np. wydanie na potrzeby rozporządzenia jedynie udziałem/udziałami w akcji/akcjach).</p>
17.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy może udostępnić spółce akcyjnej dane dotyczące np. numerów rachunków bankowych akcjonariuszy lub ich danych adresowych?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Zawartość rejestru akcjonariuszy określa art. 328(3) § 1 k.s.h. Zgodnie z art. 328(5) k.s.h. jest on jawny dla spółki i akcjonariuszy, a zatem zarówno spółka, jak i inni akcjonariusze, mają dostęp do adresu akcjonariusza.</p>

	Numer rachunku bankowego, o ile nie stanowi jednej z informacji ujmwanych w rejestrze akcjonariuszy na podstawie statutu spółki akcyjnej (art. 328(3) § 2 k.s.h.), nie jest udostępniany spółce.
18.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy zapłata za akcje, jest wykonaniem zobowiązania pieniężnego wobec akcjonariusza z przysługującego mu prawa z akcji?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Zapłata za akcję, będąca konsekwencją rozporządzenia nią na rzecz innego podmiotu niż spółka, nie stanowi wykonania zobowiązania pieniężnego wobec akcjonariusza z przysługującego mu prawa z akcji w rozumieniu art. 328(10) k.s.h. Natomiast gdy spółka nabywa akcję w celu umorzenia albo wykupu, zapłata za akcję stanowi wykonanie zobowiązania pieniężnego wobec akcjonariusza z przysługującego mu prawa z akcji w rozumieniu wymienionego wyżej artykułu.</p>
19.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy zobowiązany jest pośredniczyć w przekazywaniu niewypłaconych dywidend akcjonariuszom za lata sprzed 2020 r.?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Tak. Spółka wykonuje zobowiązania pieniężne spółki wobec akcjonariuszy z przysługujących im praw z akcji za pośrednictwem podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy, chyba że statut stanowi inaczej (art. 328(10) k.s.h.). Przepis nie ogranicza tego obowiązku do zobowiązań powstałych przed wejściem w życie przepisów ustawy zmieniającej.</p>
20.	<p>Pytanie:</p> <p>Jak należy postępować w przypadkach gdy spółka nabywa akcje własne w celu ich umorzenia nie dokonując wpisu akcji w rejestrze akcjonariuszy w okresie pomiędzy zawarciem umowy sprzedaży a podjęciem uchwały o umorzeniu? Czy oświadczenie o umorzeniu akcji przez spółkę (które formalnie nie były jeszcze własnością spółki) jest skuteczne?</p>

	<p>Odpowiedź:</p> <p>Umorzenie akcji następuje zasadniczo z chwilą obniżenia kapitału zakładowego, które jest skuteczne z chwilą wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS.</p> <p>Jak długo uchwała walnego zgromadzenia o obniżeniu kapitału zakładowego i umorzeniu akcji nie zostanie uchylona albo nie zostanie stwierdzona jej nieważność i nie zostanie wzruszony wpis do KRS, tak długo prowadzący rejestr jest nią związany i powinien procedować identycznie jak z każdym innym żądaniem wpisu. Świadomość o istnieniu podstaw do wzruszenia uchwały stanowiącej podstawę wpisu w KRS nie stanowi przeszkody umożliwiającej odmowę wpisu w rejestrze akcjonariuszy.</p> <p>Sytuację tę można by ocenić odmiennie, dopiero gdyby SN przesądził, że uchwała walnego zgromadzenia o umorzeniu akcji i obniżeniu kapitału zakładowego podjęta bez wcześniejszego nabycia akcji przez spółkę celem umorzenia jest nieistniejąca, wówczas podmiot prowadzący rejestr mógłby wezwać do usunięcia przeszkody wpisu.</p>
21.	<p>Pytanie:</p> <p>Jak interpretować rozbieżność pomiędzy wpisami w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego a wpisami w rejestrze akcjonariuszy?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>W przypadku, gdy wpisy w rejestrze przedsiębiorców KRS są konstytutywne zgodnie z art. 328(4) § 5 k.s.h., prowadzący rejestr akcjonariuszy ma obowiązek badania treści i formy dokumentów uzasadniających dokonanie wpisu, który polega w szczególności na sprawdzeniu, czy czynność prawna zawiera wszystkie istotne przedmiotowo elementy oraz czy jej strony były należycie oznaczone i reprezentowane (np. stan wpisów w KRS wynikających z odpisu z KRS, ciągłość pełnomocnictw).</p> <p>Prowadzący rejestr nie rozstrzyga sporów pomiędzy spółką, jej akcjonariuszami ani jakimikolwiek osobami trzecimi. Jednocześnie, zarówno podczas weryfikacji żądania wpisu, jak i podczas badania spowodowanego powzięciem uzasadnionych wątpliwości, prowadzący rejestr jest związany domniemaniami prawnymi, w szczególności domniemaniem prawdziwości wpisów w rejestrze przedsiębiorców KRS (art. 17 ustawy o KRS²), czy domniemaniem</p>

² Ustawa z 20.8.1997 r., Dz. U. 1997 Nr 121 poz. 769 ze zm.)

	<p>posiadania statusu akcjonariusza wynikającym z księgi akcyjnej (art. 343 k.s.h. w brzmieniu przed wprowadzeniem przepisów o rejestrze akcjonariuszy). Jeżeli stan objęty wnioskiem o wpis do rejestru akcjonariuszy byłby rozbieżny ze stanem wynikającym z rejestru przedsiębiorców KRS, wówczas prowadzący powinien wezwać wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień w tym zakresie. W przypadkach gdy rozbieżność uniemożliwia wpis do rejestru akcjonariuszy, do czasu jej usunięcia należy ją traktować jako przeszkodę uniemożliwiającą wpis.</p>
22.	<p>Pytanie:</p> <p>Jak interpretować rozbieżność pomiędzy wpisami w rejestrze zastawów na akcjach, a wpisami w rejestrze akcjonariuszy?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów³ (dalej: „ustawa o zastawie rejestrowym”) wpis w rejestrze zastawów ma charakter konstytutywny dla powstania zastawu rejestrowego.</p> <p>Wpis zastawu rejestrowego na akcjach do rejestru akcjonariuszy nie może być dokonany przed wpisem do rejestru zastawów, zaś wniosek o wpis zastawu rejestrowego do rejestru akcjonariuszy przed wpisem do rejestru zastawów będzie bezprzedmiotowy, a ponadto będzie zachodzić przeszkoda uniemożliwiająca wpis w rozumieniu art. 328(4) § 1 k.s.h.</p> <p>Procedurę ustanowienia zastawu rejestrowego kończy w aktualnym stanie prawnym wpis do rejestru akcjonariuszy (art. 328(9) § 1 k.s.h.). W okresie pomiędzy wpisem zastawu rejestrowego do rejestru zastawów i jego ujawnieniem w rejestrze akcjonariuszy, interesy zastawnika powinny być zabezpieczone za pomocą świadectwa rejestrowego (art. 328(7) k.s.h.).</p> <p>Zgodnie z art. 41 ust. 2 zd. 2 ustawy o zastawie rejestrowym, wykreślenie z rejestru zastawów następuje po uprawomocnieniu się postanowienia, chyba że wniosek o wykreślenie złożył zastawnik.</p> <p>Wykreślenie zastawu rejestrowego na akcjach z rejestru akcjonariuszy powinno być dokonywane po jego wykreśleniu z rejestru zastawów. Dopóki postępowanie sądowe nie zakończy się prawomocnym wykreśleniem z rejestru zastawów, nie powinno nastąpić wykreślenie zastawu z rejestru akcjonariuszy, chyba że wykreślenie z rejestru zastawów ma charakter deklaracyjny, co ma miejsce, gdy zastaw nie powstał albo wygasł przed złożeniem wniosku o wykreślenie.</p>

³ Ustawa z 6.12.1996 r., Dz.U. 1996 nr 149 poz. 703 ze zm.)

	<p>W przypadku gdy wykreślenie zastawu rejestrowego ma charakter konstytutywny, prowadzący rejestr nie może go wykreślić przed wykreśleniem z rejestru.</p> <p>W aktualnym stanie prawnym wpis do rejestru akcjonariuszy jest konstytutywny w odniesieniu do ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego (art. 328(9) § 1 k.s.h.). Wykreślenie zastawu rejestrowego z rejestru akcjonariuszy ma charakter deklaracyjny i powinno następować przede wszystkim, aby odzwierciedlić stan wpisów w rejestrze zastawów albo stan prawny, gdy zastaw wygasa <i>ex lege</i>.</p> <p>Wpis zastawu rejestrowego ustanowionego na administratora zastawu do rejestru akcjonariuszy powinien obejmować dane administratora jako zastawnika (art. 328(9) § 1 k.s.h.) przede wszystkim po to, aby odzwierciedlić stan wpisów w rejestrze zastawów.</p> <p>Wpis zastawu rejestrowego ustanowionego na administratora zastawu do rejestru akcjonariuszy może nastąpić na wniosek administratora (art. 328(4) § 1 k.s.h.) jako podmiotu posiadającego interes prawny.</p> <p>Administrator ma także legitymację do złożenia jako zastawnik wniosku o wpis do rejestru zastawów na podstawie art. 39 ust. 1 zd. 1 ustawy o zastawie rejestrowym.</p>
23.	<p>Pytanie:</p> <p>W jakiej formie podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy powiadamia o treści zamierzonego wpisu osobę, której uprawnienia mają być wykreślone, zmienione lub obciążone przez wpis (w zw. z art. 328(4) § 3 k.s.h.)?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Zawiadomienie, ze względu na krótkie terminy do jego wykonania, powinno być dokonane na adres poczty elektronicznej, jeżeli osoba, która ma być powiadomiona, wyraziła zgodę na taką komunikację w stosunkach z prowadzącym rejestr. W pozostałym zakresie zawiadomienie dokonywane jest na adres zawarty w rejestrze, a gdy go brak, to na adres wskazany w umowie o prowadzenie rejestru albo w dokumentach stanowiących podstawę wpisu. W przypadku gdy adres siedziby albo miejsca zamieszkania jest inny niż adres wskazany jako adres do doręczeń, zawiadomienie należy wysłać na adres do doręczeń.</p> <p>Zawiadomienie jest dokonane w terminie, gdy zostało doręczone osobie zainteresowanej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią przed upływem terminu na zawiadomienie. Brak potwierdzenia doręczenia zawiadomienia może stanowić dla prowadzącego rejestr przeszkodę w dokonaniu wpisu. Z przeszkodą taką możemy mieć do</p>

	czynienia w szczególności, gdy istnieją okoliczności dające podstawę do uznania, że zawiadomienie to nie dotarło do adresata albo, że dokumenty dotyczące zbycia akcji wzbudzają wątpliwości, a do wyjaśnienia konieczne jest stanowisko adresata zawiadomienia.
24.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy rejestr akcjonariuszy należy rozpatrywać także w związku z Ustawą o ofercie⁴? Chodzi o sytuację, gdy dotychczasowy akcjonariusz wpisany w rejestrze akcjonariuszy zbywa na podstawie umów cywilnoprawnych akcje 200 osobom fizycznym (transakcje zawarte w jednym dniu), a następnie składa wraz z wnioskiem o zmianę w rejestrze 200 umów cywilnych celem przebiegowania akcji, to czy możemy w takim przypadku mówić o ofercie publicznej z uwagi na przekroczenie liczby akcjonariuszy? (Oferta prywatna jest skierowana maksymalnie do 149 oznaczonych adresatów)</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Jeśli dokumenty stanowiące podstawę wpisu rodzą wątpliwości odnośnie do ważności objętych nimi rozporządzeń akcjami z uwagi na naruszenie przepisów o ofercie, podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy powinien je zbadać zgodnie z art. 328(4) § 5 k.s.h. i w przypadku stwierdzenia nieważności odmówić wpisu na ich podstawie. Podmiot prowadzący rejestr nie jest sądem, w pierwszej kolejności powinien badać treść i formę dokumentów uzasadniających dokonanie wpisu. Nie ma jednak obowiązku badania zgodności z prawem oraz prawdziwości dokumentów uzasadniających dokonanie wpisu, w tym podpisów zbywcy akcji lub osób ustanawiających ograniczone prawo rzeczowe na akcji, chyba że poweźmie w tym względzie uzasadnione wątpliwości. W opisanym w pytaniu przypadku złożenie 200 wniosków o wpis, z załączonymi 200 umowami sprzedaży akcji tej samej spółki, może uzasadniać wezwanie wnioskodawcy do wyjaśnienia, poprzez np. złożenie pisemnego oświadczenia, że sprzedaż akcji została dokonana zgodnie z Ustawą o ofercie.</p>
25.	Pytanie:

⁴ Ustawa o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (dz.u. nr 184, poz. 1539)

	<p>Jak należy traktować ograniczenia wynikające ze statutu (np. konieczność uzyskania zgody do zbycia akcji imiennej) niewpisane do rejestru akcjonariuszy?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>
	<p>W przypadku gdy rozporządzanie akcjami zależy od zgód osób trzecich lub jakichkolwiek aktów organów władzy publicznej, podmiot żądający wpisu powinien przedłożyć takie dokumenty.</p> <p>Prowadzący rejestr jest zobowiązany do uwzględniania przy dokonywaniu wpisów do rejestru akcjonariuszy znanych mu ograniczeń co do rozporządzania akcją wynikających w szczególności ze statutu danej spółki, orzeczeń sądów powszechnych lub arbitrażowych albo organów egzekucyjnych, które zostały mu doręczone oraz innych znanych mu ograniczeń wynikających z przepisów prawa, których zastosowanie w odniesieniu do akcji danej spółki prowadzący rejestr stwierdził w świetle znajdujących się w jego posiadaniu dokumentów. Prowadzący rejestr uwzględnia ograniczenia co do rozporządzeń akcjami również w zakresie, w jakim wynikają one z umowy o ustanowienie blokady akcji od dnia jej doręczenia prowadzącemu rejestr przez którąkolwiek z jej stron i włączenia jej do dokumentów stanowiących podstawę wpisu do rejestru prowadzone dla danej spółki. Prowadzący rejestr nie ma natomiast obowiązku aktywnego ustalania, czy rozporządzenie akcjami danej spółki podlega ograniczeniom innym, niż te wpisane do rejestru albo wynikające ze statutu bądź o istnieniu których został powiadomiony.</p> <p>Prowadzący rejestr nie ponosi odpowiedzialności za nieuwzględnienie ograniczenia w rozporządzaniu akcją, które nie było mu znane i nie mogło być przez niego stwierdzone przy zachowaniu należytej staranności. Zachowanie należytej staranności prowadzącego rejestr akcjonariuszy nie wymaga zwracania się do spółki w sprawie istnienia potencjalnych ograniczeń, gdy w świetle posiadanych przez prowadzącego rejestr akcjonariuszy dokumentów nie ma podstaw do przyjęcia, że jakiegokolwiek ograniczenia w rozporządzaniu akcjami mogą mieć zastosowanie.</p>
26.	<p>Pytanie:</p>
	<p>Czy można znieść blokadę z tytułu wygaśnięcia zastawu rejestrowego tylko na podstawie oświadczenia zastawnika, jeżeli postanowienie o wykreśleniu zastawu nie jest jeszcze prawomocne?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>
	<p>Wykreślenie zastawu rejestrowego na akcjach z rejestru akcjonariuszy powinno być dokonywane po jego wykreśleniu z rejestru zastawów. Dopóki postępowanie sądowe nie zakończy się wykreśleniem z rejestru zastawów, nie powinno</p>

	<p>nastąpić wykreślenie zastawu z rejestru akcjonariuszy, chyba że wykreślenie z rejestru zastawów ma charakter deklaracyjny (tj. gdy zastaw nie powstał albo wygasł przed złożeniem wniosku o wykreślenie). W przypadku, gdy wykreślenie zastawu rejestrowego ma charakter konstytutywny, prowadzący rejestr nie może go wykreślić przed wykreśleniem z rejestru zastawów.</p> <p>Nie w każdym przypadku oświadczenie zastawnika załączone do wniosku o wykreślenie zastawu rejestrowego świadczy o tym, że zastaw wygasł i wykreślenie ma charakter deklaracyjny. W takich przypadkach należy badać nie tylko treść samego oświadczenia zastawnika, lecz również to czy zostało ono złożone zastawcy. Gdy prowadzący rejestr akcjonariuszy ma pewność, że zastaw rejestrowy wygasł, mimo że nie został wykreślony z rejestru, może go wykreślić z rejestru akcjonariuszy.</p>
27.	<p>Pytanie:</p> <p>Jaka jest rola administratora zastawów?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Zgodnie z art. 4 ustawy o zastawie rejestrowym administratora zastawu wpisuje się jako zastawnika.</p>
28.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy w rejestrze akcjonariuszy należy ujawnić wszystkich zastawników, czy tylko administratora zastawu, czy też wszystkich zastawników z oznaczeniem administratora zastawów?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Zastawnikiem jest administrator, który jest upoważniony do wykonywania we własnym imieniu, ale na rachunek wierzycieli, praw i obowiązków zastawnika wynikających z umowy zastawniczej i przepisów prawa. Z tego powodu administratora zastawu należy ujawnić w rejestrze akcjonariuszy jako zastawnika, aby zapewnić zgodność wpisów w rejestrze akcjonariuszy i rejestrze zastawów.</p>
29.	<p>Pytanie:</p>

30.	<p>Pytanie:</p> <p>Jak należy postępować, jeżeli akcje są zapisane na współwłasność, jeden ze współwłaścicieli złożył dyspozycję wystawienia świadectwa rejestrowego w celu innym niż na walne zgromadzenie, a następnie kolejny współuprawniony wystąpił o świadectwo w analogicznym celu?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>W świetle art. 328(7) k.s.h. w zw. art. 333 § 2 k.s.h. istnieje podstawa do różnicowania możliwości uzyskania świadectwa rejestrowego przez współuprawnionych lub ich przedstawiciela w zależności od celu świadectwa.</p> <p>Przedstawiciel współuprawnionych z akcji, może otrzymać świadectwo rejestrowe wyłącznie w oznaczonym celu związanym z wykonywaniem wspomnianych praw w spółce (np. na potrzeby udziału i wykonywania prawa głosu na walnym) z akcji jako całości. W pozostałym zakresie, każdy ze współuprawnionych może żądać wydania świadectwa ze skutkiem w odniesieniu wyłącznie do jego udziału (np. wydanie na potrzeby rozporządzenia jedynie udziałem/udziałami w akcji/akcjach). Poszczególni współuprawnieni mogą występować o wystawienie świadectwa rejestrowego jedynie w odniesieniu do przysługujących im udziałów i tylko ze skutkiem wobec należących do nich udziałów w akcjach. Z tego powodu nie ma przeszkód, aby poszczególni współwłaściciele uzyskiwali świadectwa rejestrowe wobec przysługujących im udziałów w akcjach, wystawiane w takim samym celu.</p>
31.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy prowadzący rejestr akcjonariuszy może wymagać od spółki akcyjnej sprostowania zapisów w prowadzonym dla niej rejestrze przedsiębiorców KRS, kto ponosi odpowiedzialność za rozbieżność w zapisach w rejestrze przedsiębiorców a rejestrze akcjonariuszy i jakie są konsekwencje niewykonania takiego zobowiązania przez Emitenta?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Prowadzący rejestr akcjonariuszy jest związany z wpisami w rejestrze przedsiębiorców KRS, które, zgodnie z art. 328(4) § 5 k.s.h., mają charakter konstytutywny, do czasu ich zmiany lub wykreślenia. Podmiot prowadzący rejestr ma obowiązek badania treści i formy dokumentów uzasadniających dokonanie wpisu, który polega w szczególności</p>

	<p>na sprawdzeniu, czy czynność prawna zawiera wszystkie istotne przedmiotowo elementy oraz czy jej strony były należycie oznaczone i reprezentowane (np. stan wpisów w KRS wynikających z odpisu z KRS, ciągłość pełnomocnictw).</p> <p>W przypadku gdy mamy do czynienia z rozbieżnością pomiędzy konstytutywnymi wpisami w KRS i dokumentami stanowiącymi podstawę żądania wpisu w rejestrze akcjonariuszy uniemożliwiającą dokonanie wpisu w rejestrze akcjonariuszy, odpowiedzialność za brak możliwości dokonania wpisu w rejestrze akcjonariuszy ponosi podmiot uprawniony lub zobowiązany do aktualizacji wpisów w KRS albo odpowiedzialny za prawidłowość sporządzenia dokumentów stanowiących podstawę żądania wpisu w rejestrze akcjonariuszy. Podmiot prowadzący rejestr nie ma prawa żądać od spółki zmian wpisów w KRS. Może jednak wpływać na spółkę pośrednio poprzez negatywne rozpoznawanie żądań wpisów w rejestrze akcjonariuszy i powodować, że wnioskodawcy będą zwracać się do emitenta o wprowadzenie stosownych zmian w KRS.</p>
32.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy pośredniczenie w procedurze przymusowego wykupu akcji jest obowiązkiem biura maklerskiego wynikającym z prowadzenia rejestru akcjonariuszy?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Gdy akcję nabywa spółka w celu umorzenia albo wykupu, zapłata za akcję może stanowić wykonanie zobowiązania pieniężnego wobec akcjonariusza z przysługującego mu prawa z akcji w rozumieniu art. 328(10) k.s.h. Oznacza to, że podmiot prowadzący rejestr powinien, na żądanie spółki, pośredniczyć w rozliczeniach z tego tytułu, chyba że statut spółki stanowi inaczej i wyłącza obowiązki podmiotu prowadzącego rejestr w tym zakresie. Zakres obowiązków podmiotu prowadzącego rejestr jest określony w art. 328(10) k.s.h. jako wykonanie zobowiązań pieniężnych spółki wobec jej akcjonariuszy. W tym zakresie ma on charakter techniczny i nie obejmuje obowiązku poszukiwania danych niezbędnych do wykonania tych zobowiązań. Dane te powinny być dostarczone przez spółkę podmiotowi prowadzącemu rejestr akcjonariuszy. Brak danych uniemożliwiający wykonanie przez podmiot prowadzący rejestr zobowiązania pieniężnego wobec spółki nie obciąża tego podmiotu, lecz ją samą. W takiej sytuacji dochodzi do niewykonania zobowiązania przez spółkę i w relacji z akcjonariuszem to spółka będzie ponosić odpowiedzialność z tego tytułu.</p>
33.	<p>Pytanie:</p>

	<p>Jaka ilość nieuregulowanych faktur w związku z opłatami za prowadzenie rejestru akcjonariuszy wystarcza, by uzasadnione było wypowiedzenie umowy przez prowadzącego rejestr akcjonariuszy?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>
	<p>Zgodnie z art. 328(2) § 2 zd. 2 k.s.h. umowa o prowadzenie rejestru akcjonariuszy może być wypowiedziana przez podmiot prowadzący rejestr z ważnych powodów. Nie ma przeszkód, aby przesądzić w umowie, że ważnym powodem jest brak zapłaty w terminie, nawet tylko za jeden okres rozliczeniowy. Ustawowy okres wypowiedzenia wynosi 3 miesiące. W braku jednoznacznych umownych podstaw do uznania, że uchybienie terminowi płatności za jeden okres rozliczeniowy stanowi ważny powód uzasadniający wypowiedzenie umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, wypowiedzenie umowy z tego powodu powinno być poprzedzone wezwaniem do zapłaty wraz z wyznaczeniem dodatkowego, co najmniej 7 dniowego terminu zapłaty, ze wskazaniem, że skutkiem braku zapłaty będzie wypowiedzenie umowy.</p>
34.	<p>Pytanie:</p>
	<p>Czy odpowiednią praktyką jest wysyłanie pisemnych wezwań do zapłaty wraz z warunkowym wypowiedzeniem umów pod warunkiem uregulowania należności?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>
	<p>Wypowiedzenie umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy może być dokonane pod warunkiem zawieszającym w postaci zaspokojenia wymagalnych roszczeń podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy względem spółki. Możliwe jest wypowiedzenie umowy z zastrzeżeniem warunku rozwiązującego w postaci zapłaty przed upływem okresu wypowiedzenia, a w takim przypadku warunek rozwiązujący znosi skutki rozpoczęcia upływu okresu wypowiedzenia. Jeżeli prowadzący rejestr akcjonariuszy decyduje się na wypowiedzenie umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy pod warunkiem, należy precyzyjnie określić treść i rodzaj warunku, tak żeby nie budziła wątpliwości kwestia obowiązywania umowy.</p>
35.	<p>Pytanie:</p>
	<p>Jaką praktykę należy przyjąć wobec spółek będących w likwidacji albo upadłości, a także spółek, w których nie funkcjonuje zarząd?</p>

	<p>Odmowa wpisu akcjonariusza do rejestru akcjonariuszy z uwagi na przepisy Ustawy AML nie doprowadzi do zablokowania podwyższenia kapitału, a jedynie do braku powstania uprawnień akcjonariusza względem spółki. Nabycie akcji mimo to nastąpi (art. 328(9) § 2 k.s.h.), ale „akcjonariusz” nie będzie uważany przez spółkę za akcjonariusza (art. 343 § 1 k.s.h.)</p> <p>W przypadku warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego, nabycie praw z akcji i definitywne podwyższenie kapitału zakładowego związane jest z przyznaniem akcji, które z kolei stają się skuteczne z chwilą dokonania wpisu w rejestrze akcjonariuszy.</p> <p>Wpis do rejestru akcjonariuszy w przypadku objęcia akcji w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego ma charakter konstytutywny (nabycie następuje z chwilą dokonania wpisu), zaś brak wpisu do rejestru objętych akcji spowoduje, że nie nastąpi w zakresie akcji niewpisanych do rejestru definitywne podwyższenie kapitału zakładowego.</p> <p>Wobec powyższego, dom maklerski powinien odmówić dokonania wpisu akcjonariuszy, co do których brak jest możliwości zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego. Z kolei ci akcjonariusze, wobec których dom maklerski może zastosować środki bezpieczeństwa finansowego, powinni zostać wpisani do rejestru akcjonariuszy.</p>
40.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy dom maklerski może odmówić dokonania wpisu akcji nowej serii do rejestru akcjonariuszy do czasu usunięcia przeszkody w postaci braku możliwości zastosowania Środków Bezpieczeństwa Finansowego wobec wszystkich osób obejmujących akcje?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Dom maklerski może odmówić dokonania wpisu akcji nowej serii do rejestru akcjonariuszy do czasu usunięcia przeszkody w postaci braku możliwości zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego jedynie wobec tych akcjonariuszy, co do których środków tych nie może zastosować. W stosunku do pozostałych akcjonariuszy, względem których dom maklerski może zastosować środki bezpieczeństwa finansowego, brak jest podstaw, aby odmówić dokonania wpisu do rejestru akcjonariuszy.</p>
41.	<p>Pytanie:</p>

	<p>Czy zgodnym z prawem i prawidłowym procesem jest (i) zawarcie umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy pomiędzy spółką a domem maklerskim, następnie (ii) utworzenie przez dom maklerski na podstawie otrzymanych od spółki dokumentów rejestru akcjonariuszy, a następnie (iii) zatwierdzenie przez walne zgromadzenie umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy na podstawie art. 17 § 2 k.s.h.?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>
	<p>Nie, to nie jest zgodny z prawem sposób postępowania. Wybór podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy powinien być dokonany przez założycieli spółki albo w uchwale walnego zgromadzenia akcjonariuszy (art. 328(1) § 5 k.s.h.). Przepis mówi wprawdzie o wyborze podmiotu prowadzącego rejestr, ale wydaje się, że należy go wyklądać w ten sposób, że uchwała o wyborze prowadzącego rejestr jest wymaganą przez ustawę zgodą walnego zgromadzenia akcjonariuszy na zawarcie umowy w rozumieniu art. 17 § 1 i 2 k.s.h. Zawarcie umowy o prowadzenie rejestru bez takiej uchwały powoduje nieważność bezwzględną umowy, która może być konwalidowana, jeśli uchwała zostanie podjęta w ciągu 2 miesięcy od dnia zawarcia umowy. Dopóki umowa o prowadzenie rejestru akcjonariuszy nie ma pełnej mocy prawnej, w braku innej podstawy powierzenia danych niezbędnych do założenia rejestru akcjonariuszy, powierzenie to jest pozbawione podstaw prawnych. Oznacza to, że spółka powierzając dane niezbędne do założenia rejestru akcjonariuszy w okresie poprzedzającym podjęcie stosownej uchwały przez walne zgromadzenie akcjonariuszy, robi to na własne ryzyko. Jeśli uchwała walnego zgromadzenia zostanie podjęta z zachowaniem terminu określonego w art. 17 § 2 k.s.h., ma ona moc wsteczną od daty zawarcia umowy, ale jeśli nie, to powierzenie danych do założenia rejestru akcjonariuszy pozostanie pozbawione podstaw prawnych.</p>
42.	<p>Pytanie:</p>
	<p>Czy ważne, skuteczne i zgodne z przepisami jest zwołanie walnego zgromadzenia, jeżeli żaden z uprawnionych podmiotów nie prowadzi rejestru akcjonariuszy dla spółki?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>
	<p>W okresie, w którym dokumenty akcji zachowują moc dowodową w zakresie wykazywania przez akcjonariusza wobec spółki, że przysługują mu prawa udziałowe, to jest do 1 marca 2026 r., możliwe jest zwoływanie walnego zgromadzenia i ustalanie osób uprawnionych do udziału w walnym zgromadzeniu na podstawie tych dokumentów akcji, także jeżeli rejestr akcjonariuszy nie został dla danej spółki w ogóle założony.</p>

43.	<p>Pytanie:</p> <p>Jak dom maklerski powinien traktować akty notarialne walnego zgromadzenia w przypadku, gdy notariusz nie był w stanie zweryfikować akcjonariatu na podstawie informacji z rejestru akcjonariuszy (ze względu na fakt, iż żaden z uprawnionych podmiotów nie prowadzi rejestru akcjonariuszy dla spółki)?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>W okresie, w którym dokumenty akcji zachowują moc dowodową w zakresie wykazywania przez akcjonariusza wobec spółki, że przysługują mu prawa udziałowe, to jest do 1 marca 2026 r., możliwe jest zwoływanie walnego zgromadzenia i ustalanie osób uprawnionych do udziału w walnym zgromadzeniu na podstawie tych dokumentów akcji, także jeżeli rejestr akcjonariuszy nie został dla danej spółki w ogóle założony.</p>
44.	<p>Pytanie:</p> <p>W jaki sposób IDM ocenia postulaty <i>de lege ferenda</i> (i) rozszerzenia informacji zawartej w rejestrze przedsiębiorców KRS o dane podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy dla spółki, albo (ii) utworzenia centralnej bazy rejestrów akcjonariuszy, prowadzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego lub inny organ publiczny, w której zostanie wskazany podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy dla każdej ze spółek?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>IDM pozytywnie odnosi się do postulatów rozszerzenia informacji zawartej w rejestrze przedsiębiorców KRS o dane podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy dla spółki albo utworzenia centralnej bazy rejestrów akcjonariuszy, prowadzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego lub inny organ publiczny, w której zostanie wskazany podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy dla każdej ze spółek.</p>
45.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy dom maklerski może być zobowiązany do zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego względem spółki, dla której prowadzi rejestr akcjonariuszy, między innymi na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 6 lub ust. 2 Ustawy AML, w przypadku, gdy dom maklerski nie ma możliwości zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego względem spółki, dla której prowadzi rejestr akcjonariuszy?</p>

	<p>Odpowiedź:</p> <p>Spółka akcyjna, dla której dom maklerski prowadzi rejestr akcjonariuszy nie jest w tej relacji klientem domu maklerskiego w rozumieniu Ustawy AML. Wynika to z treści art. 2 ust. 2 pkt 10 Ustawy AML i decyzji ustawodawcy, który wprost wskazał, że za klienta w wypadku umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy uznaje się wyłącznie akcjonariusza, zastawnika lub użytkownika akcji podlegającego wpisowi do tego rejestru w związku z transakcją stanowiącą podstawę dokonania wpisu. Z grona klientów, w przypadku umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, wyłączone spółki, dla których ten rejestr jest prowadzony. Wobec tego dom maklerski nie stosuje środków bezpieczeństwa wobec tej spółki i nie może wypowiedzieć umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy z powołaniem się na art. 41 ust. 1 Ustawy AML.</p>
46.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy dom maklerski powinien odmówić wykonywania czynności przewidzianych w umowie o prowadzenie rejestru akcjonariuszy (w szczególności wydawania świadectw rejestrowych, informacji z rejestru akcjonariuszy lub dokonywania wpisów do rejestru akcjonariuszy) do czasu zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Dom maklerski zgodnie z definicją klienta (art. 2 ust. 2 pkt 10 Ustawy AML) stosuje środki bezpieczeństwa finansowego wyłącznie w stosunku do akcjonariusza, zastawnika lub użytkownika akcji podlegającego wpisowi do tego rejestru w związku z transakcją stanowiącą podstawę dokonania wpisu. Nie stosuje tych środków wobec spółki, dla której prowadzi rejestr akcjonariuszy. Wobec tego odmowa wykonania czynności przewidzianych w umowie (np. odmowa dokonania wpisu) w związku z brakiem możliwości zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego, może dotyczyć jedynie podmiotów będących klientami instytucji obowiązanej.</p>
47.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy dom maklerski powinien wypowiedzieć umowę o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, jeżeli spółka zawarła umowę z innym uprawnionym podmiotem?</p> <p>Odpowiedź:</p>

	<p>Dowiedzenie się przez dom maklerski, że spółka zawarła z nim umowę o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, mimo wcześniejszego zawarcia umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy z innym podmiotem, stanowi ważny powód uzasadniający wypowiedzenie umowy (art. 328(2) § 2 k.s.h.). O ile nie zachodzą żadne szczególne okoliczności uzasadniające odmienny sposób postępowania, podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy powinien natychmiast wypowiedzieć umowę o prowadzenie rejestru akcjonariuszy i wstrzymać się od wykonywania jakichkolwiek wpisów do rejestru, powołując się na przeszkodę w postaci wcześniejszego utworzenia i prowadzenia rejestru przez inny podmiot. Należy to uznać za działanie ostrożnościowe.</p>
48.	<p>Pytanie:</p>
	<p>Jakie działania dom maklerski powinien podjąć w okresie wypowiedzenia umowy (np. wstrzymanie czynności)?</p>
	<p>Odpowiedź:</p> <p>Umowa o prowadzenie rejestru akcjonariuszy pozostaje w mocy w okresie jej wypowiedzenia. Oznacza to, że w braku odmiennych rozstrzygnięć w umowie, do ostatniego dnia jej obowiązywania podmiot prowadzący rejestr z jednej strony wykonuje swoje obowiązki względem spółki i wszystkich, którzy mogą domagać się czynności w związku z prowadzeniem dla niej rejestru akcjonariuszy, a z drugiej strony przygotowuje dane i dokumenty do zamknięcia i przechowywania przez czas wymagany przez przepisy oraz, zależnie od sytuacji, czas przekazania ich następnemu podmiotowi prowadzącemu rejestr albo spółce. Sposób postępowania z danymi i dokumentami stanowiącymi podstawę wpisów w rejestrze akcjonariuszy po wygaśnięciu umowy i upływie okresu ich przechowywania nie jest uregulowany.</p>
49.	<p>Pytanie:</p>
	<p>Jaka relacja zachodzi pomiędzy przepisem art. 328(2) § 2 zd. 2 k.s.h. a art. 41 ust. 1 pkt 4) Ustawy AML, w szczególności czy w przypadku wypowiedzenia umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy z powodu braku możliwości zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego obowiązuje 3-miesięczny termin wypowiedzenia (przy uwzględnieniu Komunikatu nr 45 GIIF z 22 marca 2022 r.)?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>

	<p>Spółka akcyjna, dla której dom maklerski prowadzi rejestr akcjonariuszy, nie jest w tej relacji klientem domu maklerskiego w rozumieniu Ustawy AML. Wynika to z treści art. 2 ust. 2 pkt 10 Ustawy AML i decyzji ustawodawcy, który wprost wskazał, że za klienta w wypadku umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy uznaje się wyłącznie akcjonariusza, zastawnika lub użytkownika akcji podlegającego wpisowi do tego rejestru w związku z transakcją stanowiącą podstawę dokonania wpisu. Z grona klientów w przypadku umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy wyłączone są spółki, dla których rejestr ten jest prowadzony. Wobec tego dom maklerski nie stosuje środków bezpieczeństwa wobec tej spółki i nie może wypowiedzieć umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy z powołaniem się na art. 41 ust. 1 Ustawy AML.</p>
50.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy dom maklerski może dokonywać wpisu umownych ograniczeń w rozporządzaniu akcjami do rejestru akcjonariuszy (umowy typu lock up)? Czy umowa lock up stanowi ograniczenie w rozporządzaniu akcjami w rozumieniu art. 328(3) § 1 pkt 10 k.s.h., które musi być uwidocznione w rejestrze akcjonariuszy?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Art. 328(3) § 1 pkt 10 k.s.h. nie zawiera podstaw do różnicowania ograniczeń w rozporządzaniu akcjami podlegających ujawnieniu w rejestrze akcjonariuszy. Oznacza to, że wszelkie ograniczenia, również te wynikające z umów obligacyjnych, mogą być ujawniane w rejestrze akcjonariuszy i jeśli są ujawnione (znane prowadzącemu rejestr akcjonariuszy), to powinny być brane pod uwagę przez podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy przy rozpatrywaniu żądań wpisów. W konsekwencji, jeśli z umowy lock-up wynika ograniczenie w rozporządzaniu akcjami, może być ono ujawnione w rejestrze akcjonariuszy na żądanie każdego, kto ma w tym interes prawny i prowadzący rejestr powinien takie ograniczenie wpisać. Dokonując wpisów w rejestrze, podmiot prowadzący rejestr powinien brać pod uwagę takie ograniczenie, ujawnione w rejestrze.</p>
51.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy dom maklerski powinien brać pod uwagę, zgodnie art. 328(4) § 6 pkt k.s.h., znane mu umowne ograniczenia w rozporządzaniu akcjami (umowa typu lock up), w przypadku gdy informacja o takich ograniczeniach nie została ujawniona w rejestrze akcjonariuszy?</p>

	<p>Odpowiedź:</p> <p>W przypadku gdy prowadzący rejestr akcjonariuszy ma wiedzę na temat ograniczeń w rozporządzaniu akcjami, powinien on brać je pod uwagę przy rozpatrywaniu żądań wpisu niezależnie od tego, czy są one ujawnione w rejestrze akcjonariuszy, czy też nie, gdyż wpis w rejestrze akcjonariuszy dotyczący ograniczeń w rozporządzaniu akcjami ma charakter deklaracyjny. Nawet jeśli ograniczenie w rozporządzaniu akcjami wynika z czynności prawnej rozporządzającej, której skutki powstają wraz z konstytutywnym wpisem do rejestru akcjonariuszy, ujawnienie w rejestrze wynikającego z niej ograniczenia w rozporządzaniu (wyłączenie rozporządzenia akcjami zawarte w umowie o ustanowieniu zastawu rejestrowego) ma charakter deklaracyjny.</p> <p>Prowadzący rejestr jest zobowiązany do uwzględniania przy dokonywaniu wpisów do rejestru akcjonariuszy znanych mu ograniczeń co do rozporządzania akcją wynikających w szczególności ze statutu danej spółki, orzeczeń sądów powszechnych lub arbitrażowych albo organów egzekucyjnych, które zostały mu doręczone oraz innych znanych mu ograniczeń wynikających z przepisów prawa, których zastosowanie w odniesieniu do akcji danej spółki prowadzący rejestr stwierdził w świetle znajdujących się w jego posiadaniu dokumentów. Prowadzący rejestr uwzględnia ograniczenia co do rozporządzeń akcjami również w zakresie, w jakim wynikają one z umowy o ustanowienie blokady akcji od dnia jej doręczenia prowadzącemu rejestr przez którąkolwiek z jej stron i włączenia jej do dokumentów stanowiących podstawę wpisu do rejestru prowadzone dla danej spółki. Prowadzący rejestr nie ma natomiast obowiązku aktywnego ustalania, czy rozporządzenie akcjami danej spółki podlega ograniczeniom innym, niż te wpisane do rejestru albo wynikające ze statutu bądź o istnieniu których został powiadomiony.</p> <p>Prowadzący rejestr nie ponosi odpowiedzialności za nieuwzględnienie ograniczenia w rozporządzaniu akcją, które nie było mu znane i nie mogło być przez niego stwierdzone przy zachowaniu należytej staranności. Zachowanie należytej staranności prowadzącego rejestr akcjonariuszy nie wymaga zwracania się do spółki w sprawie istnienia potencjalnych ograniczeń, gdy w świetle posiadanych przez prowadzącego rejestr akcjonariuszy dokumentów nie ma podstaw do przyjęcia, że jakiegokolwiek ograniczenia w rozporządzaniu akcjami mogą mieć zastosowanie.</p>
52.	<p>Pytanie:</p> <p>Czy dom maklerski powinien dokonać wpisu transakcji zbycia akcji, jeżeli w momencie zawierania umowy zbycia akcji, w rejestrze akcjonariuszy na akcjach stanowiących przedmiot transakcji została ustanowiona blokada w związku</p>

	z wystawieniem świadectwa rejestrowego, ale w momencie składania wniosku o dokonanie zmian w rejestrze akcjonariuszy blokada już nie obowiązywała?
	Odpowiedź:
	<p>Jeśli umowa rozporządzająca akcjami była zawarta pod warunkiem wygaśnięcia zakazu rozporządzania akcjami w związku z wydaniem świadectwa rejestrowego, to wpis powinien być dokonany, jeśli nie ma żadnych innych przeszkód.</p> <p>Bezwarunkowe rozporządzenie akcjami objętymi blokadą wynikającą z wystawienia świadectwa rejestrowego zgodnie z art. 328(7) § 1 k.s.h. w związku z art. 58 § 1 k.c. będzie nieważne, a podmiot prowadzący rejestr powinien odmówić wpisu.</p>
53.	Pytanie:
	Czy powstanie wątpliwości, wiążących się z pogłębioną analizą prawną, może uzasadniać wydłużenie tygodniowego terminu na dokonanie wpisu do rejestru akcjonariuszy?
	Odpowiedź:
	Pogłębiona analiza prawna powinna pozostawać w związku z wnioskiem i załączonymi do niego dokumentami. Jeżeli podmiot prowadzący rejestr ma wątpliwości co do skutków prawnych czynności mających stanowić podstawę wpisu, powinien zwrócić się o ich wyjaśnienie do wnioskodawcy, wskazując że ta niejednoznaczność stanowi przeszkodę wymagającą usunięcia. Taka sytuacja może uzasadniać ponowne rozpoczęcie terminu na dokonanie wpisu (art. 328(4) § 1 zd. 2 k.s.h.).
54.	Pytanie:
	Czy w przypadku zamiaru ustanowienia dodatkowego zastawu na akcjach, żeby dokonać jego wpisu do rejestru akcjonariuszy jest bezwzględnie wymagany zwrot wcześniej wystawionego świadectwa rejestrowego, które jeszcze nie utraciło swej ważności?
	Odpowiedź:

	<p>Świadczenie rejestrowe jest dokumentem celowym. Zgodnie z art. 328(6) § 5 pkt 9 k.s.h. jednym z jego obligatoryjnych elementów jest cel jego wystawienia. Ustawodawca nie wskazał wprost osiągnięcia celu, w którym świadectwo zostało wystawione, jako przyczyny utraty jego ważności, zatem do czasu utraty jego ważności z przyczyn wskazanych w art. 328(7) § 1 lub art. 328(8) k.s.h. niedopuszczalne są rozporządzenia akcjami, których to świadectwo dotyczy. Z tego powodu ustanowienie kolejnego zastawu na akcjach objętych świadectwem rejestrowym jest możliwe dopiero po utracie jego ważności, nawet wtedy, gdy wcześniej doszło do ustanowienia zastawu, który przyświecał wystawieniu świadectwa rejestrowego.</p>
55.	<p>Pytanie:</p> <p>Zgodnie z ustawą, w przypadku umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, o której mowa w art. 300(32) i art. 328(2) k.s.h., przez klienta instytucji obowiązanej rozumie się wyłącznie akcjonariusza, zastawnika lub użytkownika akcji podlegającego wpisowi do tego rejestru w związku z transakcją stanowiącą podstawę dokonania wpisu. Czy można uznać transakcję, w której wpis do rejestru następuje na wniosek spółki, dla której prowadzony jest rejestr akcjonariuszy, a podstawą wniosku jest np. dokument potwierdzający podniesienie kapitału w wyniku nowej emisji?</p> <p>Odpowiedź:</p> <p>Objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym stanowi transakcję, w związku z którą następuje wpis akcjonariusza (tak również stwierdziło Ministerstwo Finansów w piśmie z 26 listopada 2021 r., IF9.771.32.2021). Będzie to dotyczyło zarówno dotychczasowych akcjonariuszy obejmujących akcję nowej serii, jak również nowych akcjonariuszy. Okoliczność dokonywania wpisu na wniosek spółki nie zmienia tego, że firma inwestycyjna musi zastosować środki bezpieczeństwa finansowego wobec klienta, a więc w tym wypadku wobec akcjonariusza obejmującego akcję (klientem nie jest spółka, chyba że nabywa akcje własne). Firma inwestycyjna powinna zatem nawiązać kontakt z akcjonariuszem podlegającym wpisowi i zebrać informacje oraz dokumenty niezbędne do zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego.</p>

56.	<p>Pytanie:</p>
	<p>Jaki jest zakres kompetencji domu maklerskiego w procesie ujawnienia spadkobierców oraz jakie konsekwencje wynikają ze skutków postępowania spadkowego?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>
	<p>Zgodnie z art. 1027 k.c. względem osoby trzeciej, która nie rości sobie praw do spadku z tytułu dziedziczenia, spadkobierca może udowodnić swoje prawa wynikające z dziedziczenia tylko stwierdzeniem nabycia spadku albo zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia. W przypadku, gdy spadek jest dziedziczony przez więcej niż jednego spadkobiercę, majątek spadkowy, w tym wchodzące w jego skład akcje, są przedmiotem wspólności do czasu działu spadku. Do chwili działu spadku, spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe, a od chwili działu spadku w stosunku do wielkości udziałów (art. 1034 k.c.). Do czasu działu spadku, w skład którego wchodzi akcje, odziedziczonego przez więcej niż jednego spadkobiercę, spadkobiercy są współuprawnieni z akcji. Współuprawnieni z akcji wykonują swoje prawa w spółce przez wspólnego przedstawiciela; za świadczenia związane z akcją odpowiadają solidarnie (art. 333 § 2 k.s.h.). Wpis współuprawnionych z akcji, którzy nabyli je w wyniku dziedziczenia, ma charakter deklaracyjny i może nastąpić jedynie na podstawie jednego z dwóch wyżej wskazanych tytułów dziedziczenia. Wpisowi podlegają wszyscy spadkobiercy wskazani w postanowieniu sądu o stwierdzeniu nabycia spadku lub zarejestrowanym notarialnym poświadczeniu dziedziczenia. W wyniku działu spadku zakres uprawnionych z akcji może się zmienić stosownie do decyzji sądu lub woli spadkobierców dokonujących umownego działu spadku, a jeżeli w wyniku działu spadku dochodzi do jakichkolwiek zmian w zakresie uprawnionych z akcji, przysługujących im udziałów, wpisy w tym zakresie mają charakter konstytutywny i są dokonywane na podstawie prawomocnego postanowienia sądu lub umownego działu spadku, które powinny być załączone do żądania wpisu.</p>
57.	<p>Pytanie:</p>
	<p>Jak domy maklerskie powinny określać koszty prowadzenia rejestru akcjonariuszy?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>

	<p>Ustawodawca nie przewidział w tym zakresie żadnych cen regulowanych. W tym zakresie należy się kierować swobodą umów, przy czym umownie można regulować jedynie koszty pomiędzy stronami umów, a nie pomiędzy którąkolwiek z nich a podmiotem trzecim.</p>
58.	<p>Pytanie:</p>
	<p>Jak darowizna wpływa na prowadzenie rejestru akcjonariuszy?</p>
	<p>Odpowiedź:</p>
	<p>W przypadku gdy darowizna jest sporządzona z zachowaniem formy aktu notarialnego, przewidzianej w art. 890 k.c. dla oświadczenia woli darczyńcy, i istnieje dowód przyjęcia darowizny przez obdarowanego, wniosek o wpis obdarowanego w rejestrze akcjonariuszy może złożyć którakolwiek ze stron umowy darowizny. Gdy nie ma dowodu na to, że obdarowany przyjął darowiznę, wniosek o wpis obdarowanego powinien pochodzić od niego, żeby nie było wątpliwości, że obie strony zgodziły się na zawarcie umowy (art. 328(4) § 4 zd. 2 k.s.h.). W przypadku gdy umowa darowizny akcji została zawarta bez zachowania formy aktu notarialnego, dla oświadczenia woli darczyńcy jest ona nieważna bezwzględnie. Może być ona jednak konwalidowana przez spełnienie świadczenia przez darczyńcę. Do konwalidacji może dojść w wyniku złożenia przez darczyńcę wniosku o wpis obdarowanego w rejestrze akcjonariuszy. W takiej sytuacji, w braku dowodu spełnienia świadczenia przez darczyńcę, zachodzi przeszkoda uniemożliwiająca dokonanie wpisu obdarowanego do czasu jej usunięcia.</p>